

Rautjärven kunnanhallituksen vastaus hyvinvointialueen väliaikaiselle toimielimelle

Kh 21.02.2022 § 22
211/00.04.01/2021

Valmistelija

Harri Anttila, kunnanjohtaja
p.0400 559 034, harri.anttila@rautjarvi.fi

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin (VATE) päätti kokouksessaan 11.1.2021, § 3 pyytää selvitykset kunnilta ja Eksotelta hyvinvointialueelle siirtyvästä omaisuudesta, sopimuksista, vastuista ja kunnalta vuokrattavista toimitiloista 24.2.2022 mennessä.

Kunnan on tehtävä viimeistään 28.2.2022 hyvinvointialueelle selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksesta ja vastuista (Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta). Lisäksi kunnan tulee antaa hyvinvointialueelle arvio siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja lomapalkkavelasta.

Rautjärven kunnan osalta selvitysvelvollisuus koskee toimitilojen vuokrausta sekä ruokahuoltopalveluhenkilökuntaa. Irtaimen omaisuuden ja sopimusten osalta siirrot on tehty, kun järjestämisvastuu pelastustoimesta on siirretty Lappeenrannan kaupungille sekä sosiaali- ja terveydenhuollosta Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymälle.

Kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat toimitilat siirtyvät hyvinvointialueen hallintaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Hyvinvointialue ja kunta tekevät toimitilojen hallinnasta vuokrasopimuksen siten, että se on voimassa ainakin 31 päivään joulukuuta 2025 asti. Hyvinvointialueella on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloaikaa yhdellä vuodella ilmoittamalla siitä kunnalle viimeistään 12 kuukautta ennen vuokrasopimuksen voimassaoloajan päättymistä.

Vuokrasopimuksessa sovitun vuokran on katettava vuokrasopimuksen kohteena olevaan toimitilaan liittyvät kohtuulliset pääoma- ja ylläpitokustannukset. Tarkempia säännöksiä vuokran määräytymisestä on annettu valtioneuvoston asetuksella.

Hyvinvointialue ja kunta voivat sopia 1 momentissa tarkoitettujen toimitilojen hallinnasta sekä toimitilojen hallintaa koskevien vuokrasopimusten voimassaolosta myös toisin. Alueilla, joissa sote-tehtävät on jo siirretty maakunnalliselle kuntayhtymälle voimassa olevat sopimukset jäävä pääsääntöisesti voimaan. Eksoten kanssa solmitussa vuokrasopimuksessa irtisanomisaika on 12 kk.

Henkilöstön siirto hyvinvointialueelle koskee myös tukipalvelutehtäviä, joissa tehtävää hoitavan henkilön tosiasiallisista tehtävistä vähintään puolet kohdistuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtäviin. Selvityksen mukaan Rautjärven kunnan ruokapalveluhenkilöstön työpanoksesta 57 % kohdistuu sosiaali- ja terveydenhuoltoon, jolloin muutoksen seurauksena henkilöstötarpeet kunnan omassa toiminnassa pienevät merkittävästi.

Selvitys on tarpeen myös siksi, että ei kunta eikä hyvinvointialue voi siirtymäajan, ehdotuksen mukaan 31.12.2022, jälkeen myydä tukipalveluja toisilleen ilman markkinaehtoista kilpailutusta ja, jos kunta tai hyvinvointialue lähtee tarjoamaan palveluja markkinoilla, on myös omassa toiminnassaan tarvittavat palvelut hankittava markkinaehtoisesti. Lakiehdotuksen perustella siirtymäaika ei kuitenkaan koske Rautjärven kuntaa, koska myynti Eksotelle ylittää EU:n hankintarajan. Järjestelyllä voi siten olla merkittävä vaikutus henkilöstön asemaan.

Annettava selvitys ei vielä tarkoita suunnitelmaa henkilöstö siirtämisestä hyvinvointialueelle. Kunta ja hyvinvointialue voivat yhteisesti pyrkiä muuhunkin ratkaisuun, mutta, jos muuta ratkaisua ei löydy, hyvinvointialueen on otettava selvityksessä esitetty henkilöstö palvelukseensa liikkeenluovutuksen periaatteella. Tämän vuoksi asiaa ei tässä vaiheessa ole tarpeen käsitellä YT-menettelyssä.

Vuokrattavat toimitilat

Hyvinvointialueelle vuokrattavat toimitilat

Kiinteistö	Toimitila	Vuokrausperuste	Pinta-ala m ²	Vuokra €/kk (alv 0 %)	Huomioitavaa
Simpeleen paloasema	Paloaseman tilat	Siirtymä	601,30	6 804,59	
	Öljyntorjuntavarasto	Siirtymä	125,25		
	Ensihoidon tilat	Vuokrasopimus	183	2 512,57	Sis. yhteiskäyttötilat
Asemanseudun koulu	Paloaseman tilat	Siirtymä	234	1 665,70	Pukutilojen laajennus
Miettilä	Paloaseman tilat	Siirtymä	140	307,69	
Hoitokeskus	Hoitokeskuksen tilat	Vuokrasopimus	4 357	60 320,36	Kunta hoitaa palvelu- asuntojen vuokrauksen ja tilittää vuokrat
	Huoltorakennus	Vuokrasopimus	25	162,48	
Mäntylä	Kotihoidon toimisto	Vuokrasopimus	30	311,78	
Kuusela	Kotisairaanhoido ja neuvola	Vuokrasopimus	84	751,86	
Simpeleen koulu	Kouluterveydenhoitaja	Vuokrasopimus	29	715,14	
Yhteensä			5 808,55	73 552,17	

Luetteloon on kerätty Eksoten kanssa päivitetyn vuokrasopimuksen mukaiset tilat sekä pelastuslaitoksen VATElle ilmoittamat vuokratilat.

Eksoten osalta vuokrat ovat päivitetyn vuokrasopimuksen mukaisia ja ovat maakuntien tilakeskukselle ilmoitetusta poikkeavia, koska ne pitävät sisällään myös palveluasunnot, joiden vuokraus tapa on päivitettyssä sopimuksessa muuttunut niin, että Eksote vuokraa myös palveluasunnot,

mutta kunta hoitaa edelleen tilojen edelleen vuokrauksen ja tilittää vuokratulot Eksotelle.

Pelastuslaitoksen osalta alustavat vuokrat on laskettu valtioneuvoston asetusluonnoksen mukaisesti. Miettilän Paloaseman vuokraa on korotettu, koska aiemmin pelastuslaitokselle ilmoitetuista tiedoista puuttuivat lämmityskulut.

Rautjärven Asemanseudun paloaseman osalta vuokratavissa tiloissa ei ole otettu huomioon koulutusluokan tai vastaavan tilan käyttöä eikä paloaseman yhteyteen kunnostettavia pukuhuonetiloja.

Ruokahuolto

Rautjärven kunnan ruokapalvelut tuotetaan yhdessä keskuskeittiössä ja koko henkilöstö osallistuu sekä kunnan että sosiaali- ja terveydenhuollon ruokapalvelujen tuottamiseen. Tiukasti lakitekstiä tulkittaessa tämä tarkoittaisi, että kaikki ruokapalvelun vakanssit tulisi ilmoittaa hyvinvointialueelle siirtyväksi henkilöstöksi ja keskuskeittiö voitaisiin määritellä myös vuokrattavaksi toimitilaksi. Tällöin kunnalle ei kuitenkaan jäisi omaa ruokapalvelutuotantoa.

Kunnan selvityksen pohjaksi onkin nyt otettu arvio sote-palveluaterioiden sitoma työmäärä niin, että kunta voisi edelleen jatkaa oman ruokapalvelun tuottamista nykyisellä tavalla. Soteaterioiden poistuminen vähentää työvuorojen työvoiman tarvetta ja viikonlopputyöstä voidaan luopua kokonaan. Tässä vaihtoehdossa kunnan omien aterioiden yksikköhinta kuitenkin merkittävästi nousee tarvittavien resurssivarausten ja kiinteiden kustannusten vuoksi.

Edellä mainitulla perusteella Rautjärven kunnalta hyvinvointialueelle siirtyvä henkilöstö ja kustannukset 2021 tasossa olisivat:

2 kokkia

1 ravitsemustyöntekijä

Palkkakulut sivukuluineen 99.465 euroa vuodessa

Lomapalkkavaraukset 10.264 euroa vuodessa.

Ruokapalvelujen järjestämisen vaihtoehdot:

- Sotea palvelevan ruokapalveluhenkilöstö siirtyminen hyvinvointialueelle ja henkilöstö siirtyisi In House tai kilpailutettuun yhtiöön ja kunta tuottaisi oman toiminnan tarvitseman ruokapalvelun.
- Tuotanto siirrettään hyvinvointialueen ja kuntien yhteiseen In House yhtiöön.
- Kunta/ kunnat ja hyvinvointialue perustavat erillisiä In house -yhtiötä valmistuskeittiöittäin.
- Kunnasta ei siirry ruokapalveluhenkilöstöä hyvinvointialueelle ja kunta irtisanoo tai lomauttaa henkilöstöä tuotannollisin perustein.
- Kunta kilpailuttaa ja siirtää ruokapalvelun toiminnan markkinoilla toimivalle.

Hyvinvointialue tulee osakkaaksi Saimaan tukipalvelut Oy:hyn (Satu), joka voi tuottaa pääosan tarvittavista ruokahuoltopalveluista In House-periaatteen mukaisesti kuten myös mm. Lappeenranta ja Imatra. Ruokapalvelujen tuottaminen maakunnan reuna-alueille edellyttäisi Satulta kuitenkin uusien valmistuskeittiöiden perustamista. Voimassa olevan

lainsäädännön perusteella Satu ei kuitenkaan voisi ottaa suoraan kunnista vapautuvaa henkilöstöä vastaan vaan se olisi toteutettava hyvinvointialueen kautta.

Yhteisenä ratkaisuvaihtoehtona on aloitettu selvittää olisiko muillekin Etelä-Karjalan kunnille mahdollista liittyä Satun osakkaaksi ja tällä tavoin jatkaa nykyisellä tuotantotavalla ruokapalvelujen ja siivouksen toteuttamista yhteistuotantona. Tämän ratkaisun yhtenä ehtona on kuitenkin se, että palkkaharmonisointi ei merkittävästi saa korottaa Satun kustannuksia.

Tehdyn esiselvityksen perusteella esitetään, että viisi kuntaa, Rautjärvi niiden mukana, jatkaisi valmistelua tilaamalla tarkemman selvityksen ruokapalvelujen osalta samalta konsulttiyritykseltä. Jos selvitys johtaa ruokapalvelujen yhteistuotantoon, niin tarpeen on myös harkita siivouspalvelujen siirtämistä Satuun.

Lakiehdotuksen mukaan kunta voisi saada siirtymäajan vuoden 2023 loppuun, jos aterioiden myynti hyvinvointialueelle alittaa EU:n kynnyksrajat 215.000 euroa vuodessa. Ateriapalvelujen myynti Eksotelle v. 2021 oli 302.788,66 euroa (aiv 0%), josta kuljetuskustannusten osuus on noin 80.000 euroa, joten pelkästään ruokapalvelujenkin myynti ylittää kynnyksrajan eikä Rautjärven kunnalla ole mahdollisuutta saada siirtymäaikaa..

Ateriakuljetussopimus soteaterioita koskevana on voimassa 31.7.2023 saakka.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Anttila Harri

Päätösehdotus

Vastauksenaan Etelä-Karjalan hyvinvointialueen valmistelutoimielimelle Rautjärven kunnanhallitus ilmoittaa seuraavaa:

Hyvinvointialueelle vuokrattavat tilat yhteensä 5.808,55 m² on esitetty selostustekstissä. Nykyisin Eksotelle vuokrattavien tilojen osata voimassa oleva vuokrasopimus siirtyy siihen liittyvine ehtoineen. Pelastustoimen tilojen vuokra määritellään valtioneuvoston asetuksen mukaisesti.

Ruokahuollon osalta hyvinvointialueelle ilmoitetaan siirtyviksi kolme työntekijää, joiden työpanoksesta pääosa kohdistuu sote-aterioiden valmistukseen. Kahden keittäjän ja yhden ravitsemustyöntekijän palkkakulut ovat yhteensä 99.465 euroa ja lomapalkkavarauus 10.264 euroa.

Ruokapalveluihin liittyen hyvinvointialueelle siirtyvät sote-ruokapalvelujen kuljetussopimus Suomen Posti Oy:n kanssa vuosikustannukseltaan noin 80.000 euroa. Määräaikainen sopimus on voimassa 31.7.2023 asti.

Rautjärven kunta tilaa omalta osaltaan 3.200 euron arvoisen konsulttiselvityksen ruokapalvelujen yhteistuotannon toteuttamisesta Saimaan Tukipalvelut Oy:n kautta.

Päätös

Hyväksyttiin.